

Conversio Magni Avgvstini, Postea Hypponensis Antistitis Maximi

Werner, Ignaz

Lincii, M DC XCII.

§. VI. Affectus D. Augustini novissima peccatorum detestantis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70025](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-70025)

atque oculis in cœlum , terramque & omnes
mundi partes circumjectis exclamabitis. O cœli
nobiscum plorate ! & sempiternos gemitus
nostros sociate. O elementa nostrarum misé-
riarum commiseratione tangamini ! O ignis
combure ! ô aqua submerge ! ô terra absorbe
nos ita, ut prorsus enecemur, conteramur, at-
que in nihilum redigamur : ô montes! ô colles
cadite super nos, necem nobis inferte, atque
sub vestris ruinis æternum sepelite. Hæc & si-
milia quando luctuosa velut, in scena confli-
ctantē cū morte animā adhuc amplius angustia-
bunt: ô peccator recordare, dum tempus est,
quām tunc amara erit mors tua, & si sapis, præ-
verte, ut tunc has dolorosas angustias evadas.

§. VI.

Affectus D. Augustini novissima peccatorum detestantis.

VÆ mihi misero! cùm venerit dies judicij ,
& aperti fuerint libri conscientiarum : cum
dicetur de me : Ecce homo , & opera ejus ,
quid faciam tunc , Domine DEus meus , cum
coeli revelabunt iniuriam meam , & adver-
sum me terra consurget? Ecce nihil respondere

potero, sed demisso capite præ confusionem
coram te stabo trepidus, & confusus.

Et tu Domine JESU, ubi sunt misericordia
tuæ antiquæ? Nunquid irasceris mihi in finem?
Placare obsecro, & miserere mei, & non ave-
tas faciem tuam à me, qui pro me redimendo
non avertisti faciem tuam ab increpantibus,
confuentibus in te. Fateor, quia peccavi,
conscientia mea meretur damnationem, & po-
nitentia non sufficit ad satisfactionem, sed cri-
tum est, quod misericordia tua superat omnem
offensionem. Noli, quæso, piissime Domine
scribere adversum me amaritudines meas, ut in
tres in judicium cum servo tuo, sed secundum
multitudinem miserationum tuarum, delin-
quitatem meam.

(a) Miser ego, quando poterit obliquitas
mea tuæ rectitudini adæquari! tu verè bonus
ego malus: tu pius, ego impius: tu sanctus,
ego miser, tu justus, ego injustus: tu lux, ego
cæcus: tu vita, ego mortuus: tu medicina,
ego æger: tu gaudium, ego tristitia: tu summa
veritas, ego universa vanitas: ut omnis homo vi-
vens. Heu quid igitur! ô Creator dicam, aud
ô creator Creatura tua sum, jam perij: creatura

(c) Cap. 2, soliloq.

tua sum, jam morior, factura tua sum, jam ad nihilum redigor: Plasma tuum sum, manus tuæ Domine fecerunt me, & plasma verunt me: Manus inquam illæ, quæ affixæ clavis sunt pro me. Opus manuum tuarum Domine ne despicias; vulnera manum tuarum precor, ut aspicias. Ecce in manibus tuis Domine Deus descripsisti me, lege ipsam scripturam, & salva me. En ad te suspiro creatura tua: Creator es, recrea me. En ad te clamo factura tua: vita es, vivifica me. En ad te respicio tuum plasma: plasmatore es, restaura me. Parce mihi Domine, nihil enim sunt dies mei.

(a) Quid est homo, ut possit alloqui Deum Factorem suum? Parce mihi colloquenti tibi. Ignosce servo tuo, qui præsumit loqui tanto Domino: Legem non habet necessitas. Dolor me compellit dicere: calamitas, quam patior, cogit me exclamare: Ægrotus sum, ad medicum clamo: Cæcus sum, ad lucem propero: Mortuus sum, ad vitam suspiro. Tu es medicus, tu lux, tu vita: Jesu Nazarene, miserere mei, Fili David miserere mei, fons misericordiæ, audi, quid ad te clamat infirmus. Lux, quæ transis, expecta cæcum, præbe ei manum, ut ad te veniat, & in lumine tuo videat lumen. Vita

L 5

vi-

(a) Cap. 2, soliloq.

vivens, revoca mortuum. quid sum ego, qui lo-
quor tecum? Væ mihi Domine, parce mihi
Domine. Ego cadaver putridum, esca vermium
vas fætidum, cibus ignium. Quid sum ego, q.
loquor tecum? Væ mihi Domine, parce mihi
Domine. Infelix ego homo. Homo, inquam
natus de muliere, brevi vivens tempore, reple-
tus multis miserijs. Homo(inquam)vanitatis
milis factus, comparatus jumentis insipientibus
etiam similis factus illis.

(a) Quid iterum ego? Abyssus tenebrosa
terra misera, filius iræ, vas aptum in contumie-
liam, genitus per immunditiam, vivens in miser-
ia, moriturus in angustia. Heu miser, quis
sum? quid futurus sum? vas sterquilinijs, concha-
putredinis, plenus fœtore, & horrore: cæcus,
pauper, nudus, plurimis necessitatibus subditus,
& ignorans introitum, & exitum meum, mi-
ser, & mortal is. Cujus dies sicut umbra pra-
tereunt, cujus vita sicut umbra lunatica evan-
escit, sicut flos in arbore crescit, & statim marce-
scit, nunc floret, & statim aret, vita(inquā) mea
vita fragilis, vita caduca, vita, quæ quantò magis
procedit, tantò magis ad mortem accedit:
vita fallax, & umbratrica, plena laqueis mortis.

Nunc

(a) Cap. 2. de soliloq.

Nunc gaudeo, statim tristor; nunc vigeo, sæpè infirmor, nunc vivo, statim morior; nunc felix appareo, semper miser; nunc rideo, jam fleo. Sicque omnia mutabilitati subjacent, ut mihi vix hora una in uno statu permaneat. Hinc timor, hinc tremor, hinc fames, hinc sitis, hinc calor, hinc frigus, hinc lanquor, inde dolor exuberat. Subsequitur his importuna mors, quæ mille quotidie miseros homines inopinatè rapit. Hunc necat febribus, illum opprimit doloribus, hunc consumit fames, illum sitis extinquit: hunc suffocat aquis, illum interimit flammis, alium è dentibus bestiarum ferocium vocat, hunc trucidat ferro, illum veneno corrumpit, alterum tantùm repentina terrore miseram vitam finire compellit. Et nunc super hæc omnia magna miseria, quia cum nihil sit certius morte, ignorat tamen homo finem suum. Et cùm stare putat, colliditur, & perdit spes ejus. Nescit enim homo quando, vel ubi, quomodo morietur, & tamen certùm est, quòd cum mori oporteat.

(a) Ecce, Domine, quām magna miseria hominis, in qua sum, nec timeo; quām grandis calamitas, quam patior, nec doleo! & ad te non

(a) Cap. 2. de soliloq.

non clamo! Clamabo, Domine, antequam
transeam, si fortè non transeam, sed in te mane-
am. Dicam ergo, dicam miseriam meam,
confitear, nec erubescam ante te, vilitatem
meam. Adjuva me fortitudo mea, per quam
sublevor, succurre virtus, per quam suspen-
tor: veni lux, per quam video: appare gloria
per quam gaudeo: appare vita, in qua vivam.
O Domine Deus meus!

§. VII.

*Gravitas peccati ostenditur ex ratione of-
fense, quia Deo optimo, justissimo, sapientissimo
& sanctissimo cum contemptu gravissimo ad-
versatur.*

Peccasti O peccator! vis nosse quanta sit gra-
vitas, vel unius etiam momentaneâ illici-
voluptatulâ & illecebrâ commissi peccati, ecco
ea est, pro qua etiam totâ, & interminabilis
ternitate condignum satisfactionis pretium ne-
que tu, neque ullus etiam Sanctorum in celo
Spirituum pendere potest: Peccasti, & ecco
avertiri te à Deo & omni tibi à DEO præparato
bono: quod quantum malum sit, ex eo collige,
quod juxta sanū omnium sapientum judicium
averio